

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Συνοπτική έκθεση τῶν πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1995

Ἀξιότιμε Κύριε Γενικέ,

Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς ἐρευνητικῆς ἐργασίας τοῦ Κέντρου Ἐρεύνης τῆς Ἀρχαιότητος κατὰ τὸ 1995 ἔχει κατὰ προγράμματα ὡς ἑξῆς:

1. Στὰ πλαίσια τοῦ **Νεολιθικοῦ προγράμματος** ὁλοκλήρωσε τὴν ἐκτύπωση τοῦ ἔργου τῆς ἐρευνήτριας τοῦ Κ.Ε.Α. κ. Ἀ. Ὀρφανίδη-Γεωργιάδη καὶ τοῦ Ἐφόρου Ἀρχαιοτήτων κ. Κ. Γαλλῆ «FIGURINES OF NEOLITHIC THESSALY», τρίτου τόμου στὴν σειρὰ μονογραφιῶν τοῦ Κ.Ε.Α. Ἐπίσης, ἡ κ. Ὀρφανίδη ὑπέβαλε πρὸς ἔκδοση τὸ ἔργο της «Εἰσαγωγή στὴν Νεολιθικὴ Εἰδωλοπλαστική: Νοτιοανατολικὴ Εὐρώπη καὶ Ἀνατολικὴ Μεσόγειος», καὶ συνέχισε τὴν ἐνημέρωση τοῦ Νεολιθικοῦ Βιβλιογραφικοῦ Ἀρχείου γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὶς γειτονικὲς πρὸς αὐτὴν περιοχάς.

II. Στὸ **Κρητομυκηναϊκὸ Πρόγραμμα** ὁ ἐρευνητὴς κ. Χ. Μπουλώτης συνέχισε τὴν ἐρευνητικὴ του ἐργασία σὲ θέματα Κρητομυκηναϊκῆς θρησκείας.

Ἡ κ. Δ. Δαυνηλίδου συνέχισε τὴν ἀποδελτίωση βιβλίων καὶ περιοδικῶν γιὰ τὴν ἐνημέρωση τοῦ γενικοῦ Βιβλιογραφικοῦ Ἀρχείου τῆς Προϊστορικῆς Ἑλλάδος ποὺ καταρτίζεται στὸ Κέντρο, καθὼς καὶ γιὰ τοὺς ἐπιμέρους θεματικούς καὶ τοπογραφικούς καταλόγους του. Συνέχισε μὲ ἐντατικὸ ρυθμὸ τὴν συγγραφὴ μελέτης γιὰ τὶς «Ὀκτώσχημες ἀσπίδες» (ἄρχισε τὴν σύνταξη τοῦ δευτέρου - συνθετικοῦ - μέρους).

Ἡ ἀποσπασμένη στὸ Κ.Ε.Α. ἀρχαιολόγος τοῦ Ὑπ. Πολιτισμοῦ κ. Ἀ. Χριστοπούλου συνέχισε τὴν ἐρευνητικὴ της ἐργασία σχετικὰ μὲ τὴν μεταβατικὴ περίοδο ἀπὸ τὴν Μεσοελλαδικὴ III στὴν Ὑστεροελλαδικὴ I-II στὴν Βοιωτία.

III. Στὸ **Κλασσικὸ Πρόγραμμα** ἡ Διευθύντρια τοῦ Κέντρου κ. Μ. Πιπιλῆ ἀσχολήθηκε κυρίως μὲ τὸ πρόγραμμα τοῦ CORPUS VASORUM ANTIQUORUM (συγγραφὴ τόμου καὶ συντονισμὸς τῆς ἐτοιμασίας τόμων ἀπὸ ἄλλους συγγραφεῖς) καθὼς καὶ μὲ τὸ πρόγραμμα τοῦ CORPUS SIGNORUM IMPERII ROMANI. Γιὰ τὰ δύο αὐτὰ διεθνῆ προγράμματα τῆς Ἀκαδημίας βλ. παρακάτω.

IV. **Διεθνῆ προγράμματα** τῆς Ἀκαδημίας ποὺ τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Κ.Ε.Α.:

α) Corpus Vasorum Antiquorum

Κατὰ τὸ 1995 συνεχίσθηκε ἡ πρόοδος τοῦ προγράμματος τοῦ CVA. Ἡ Διευθύντρια τοῦ Κ.Ε.Α. κ. Μ. Πιπιλῆ συνέχισε τὴν συγγραφὴ τόμου ποὺ θὰ περιλαμβάνει

ἀγγεῖα ἰδιωτικῶν ἀρχαιολογικῶν συλλογῶν. Γιά τὸν σκοπὸ αὐτὸ μετέβη καὶ ἐφέτος στὴν Ἀγγλία τὸν Ἰούλιο γιὰ μελέτη στὸ Ἀρχεῖο BEAZLEY τοῦ Παν/μίου τῆς Ὁξφόρδης. Ὑπεβλήθη στὴν Ἀκαδημία πρὸς ἔκδοση ὁ τόμος τοῦ κ. Κ. Σισμανίδη «Ἀγγεῖα τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Θεσσαλονίκης». Συνεχίσθηκε ἡ ἐτοιμασία τῶν τόμων: «Ἀγγεῖα τῆς Συλλογῆς τοῦ Παν/μίου Θεσσαλονίκης» (ὑπὸ Χ. Κουκούλη-Χρυσανθάκη), «Ἀγγεῖα τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Μαραθῶνος» (ὑπὸ Π. Βαλαβάνη), «Ἀττικὲς μελανόμορφες λήκυθοι τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολ. Μουσείου» (ὑπὸ Ε. Στασινοπούλου καὶ Ε. Σερμπέτη) καὶ «Ἀγγεῖα τοῦ Ἀρχαιολ. Μουσείου Ρόδου» (ὑπὸ Ἀ. Λαιμοῦ). Ἐγινε ἀνάθεση συγγραφῆς δύο νέων τόμων: «Γεωμετρικὰ Ἀγγεῖα τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολ. Μουσείου» (στὴν Ν. Κούρου) καὶ «Ἀγγεῖα τοῦ Ἀρχαιολ. Μουσείου Θηβῶν» (στὴν Β. Σαμπετάι).

β) *Tabula Imperii Romani*

Κατὰ τὸ 1995 ὀλοκληρώθηκε σχεδὸν ἡ ἐργασία συγγραφῆς λημμάτων τοῦ τεύχους τῆς Κρήτης ἀπὸ τὴν κ. Ἀ. Πετροπούλου (ἀπομένει ἡ τελικὴ ἐπεξεργασία μερικῶν βασικῶν λημμάτων Κνωσοῦ-Γόρτυνας καθὼς καὶ τῶν χαρτῶν). Προχώρησε ἡ ἀποδελτίωση στοιχείων γιὰ τὸ τεῦχος Κεντρικῆς Ἑλλάδος (ὑπὸ Π. Καραναστάση, Β. Παπαευθυμίου καὶ Χ. Βασδάρη) καὶ ἔγιναν ὀρισμένες προεργασίες γιὰ τὸ τεῦχος Νησιῶν Αἰγαίου (ὑπὸ Κ. Μπουραζέλη).

γ) *Corpus Signorum Imperii Romani*

Στὰ πλαίσια τοῦ προγράμματος αὐτοῦ ἄρχισαν οἱ διαδικασίες γιὰ τὴν ἐκτύπωση τοῦ τεύχους τῆς κ. Μ. Λαγογιάννη «Μακεδονία I,1: Τὰ πορτραῖτα στὰ ταφικὰ μνημεῖα», πρῶτου ἑλληνικοῦ τεύχους αὐτῆς τῆς διεθνoῦς σειρᾶς. Ἐπίσης, ἀνετέθη στὴν κ. Λαγογιάννη ἡ συγγραφὴ καὶ νέου τεύχους ποὺ θὰ περιλαμβάνει τὰ Ρωμαϊκὰ πορτραῖτα τῆς Κρήτης (ἐπίσημα αὐτοκρατορικὰ καὶ ἰδιωτικὰ).

Ἄλλες δραστηριότητες τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κ.Ε.Α.

Ἡ Διευθύντρια τοῦ Κ.Ε.Α. συνέχισε τὴν μελέτη τῶν μελανόμορφων ἀγγείων τοῦ Μουσείου Μπενάκη τῶν ὁποίων ἔχει ἀναλάβει τὴν δημοσίευση. Συμμετέσχε τὸν Ἀπρίλιο μετὰ ἀπὸ πρόσκληση σὲ διεθνὲς συνέδριο γιὰ θέματα ἀρχαίας ἑλληνικῆς κεραμεικῆς ποὺ διεξήχθη στὸ Παρίσι (Μουσεῖο Λούβρου - 26 ἕως 28 Ἀπριλίου 1995) καὶ ἔλαβε μέρος στὶς συζητήσεις στρογγυλῆς τράπεζας. Τὸν Μάιο μετέβη στὴν Σάμο προκειμένου νὰ μελετήσει τὰ Λακωνικὰ ἀγγεῖα τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος τῶν ὁποίων τὴν δημοσίευση τῆς ἔχει παραχωρήσει ὁ ἀνασκαφέας. Τέλος, τὸν Δεκέμβριο συμμετέσχε σὲ διεθνὲς συνέδριο γιὰ τὴν Ἀρχαία Σπάρτη στὸ Λονδίνο (Βρετανικὸ Μουσεῖο - 6 ἕως 8 Δεκεμβρίου) καὶ ἔδωσε διάλεξη στὸ Παν/μιο τοῦ Λονδί-

νου στα πλαίσια αὐτοῦ τοῦ συνεδρίου μὲ θέμα «'Αρχαίῃ Λακωνικῇ Κεραμεικῇ: μερικές εἰκονογραφικές παρατηρήσεις».

Ἡ κ. Ἄ. Ὀρφανίδη-Γεωργιάδη ἔλαβε μέρος στὸ 3ο Συνέδριο Λαρισαϊκῶν Σπουδῶν (Λάρισα, 8-9 Ἀπριλίου 1995) μὲ τὴν ἀνακοίνωση «Μία νέα προσέγγιση στὴν ἐρμηνευτικὴ τῆς Νεολιθικῆς εἰδωλοπλαστικῆς τῆς Θεσσαλίας καὶ τοῦ Ἑλλαδικοῦ χώρου». Δημοσιεύθηκε ἡ μελέτη τῆς «Πρώιμη εἰδωλοπλαστικὴ καὶ νεολιθικὴ λατρεῖες στὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο καὶ τὰ Βαλκάνια» στὴν σειρά δημοσιευμάτων τοῦ Κέντρου Σπουδῶν Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης.

Ὁ κ. Χ. Μπουλώτης ἔλαβε μέρος στὶς ἀνασκαφές τοῦ προϊστορικοῦ οἰκισμοῦ στὸ Ἀκρωτήρι Θήρας (Ἰούλιος 1995) ὡς ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἀνασκαφὴ τοῦ κλιμακωστασίου τῆς Ἑστῆς 4. Παράλληλα ἀσχολήθηκε μὲ τὴν μελέτη τῶν τοιχογραφιῶν καὶ τῶν πινακίδων Γραμμικῆς Γραφῆς Α ἀπὸ τὸν ἴδιο οἰκισμό πού τοῦ ἔχουν ἀνατεθεῖ γιὰ δημοσίευση. Σὲ συνεργασία μὲ τὴν Κ' Ἐφορεία Προϊστορικῶν καὶ Κλασσικῶν Ἀρχαιοτήτων Λέσβου διηύθυνε τὴν ἀνασκαφὴ στὸν προϊστορικὸ οἰκισμό Κουκονήσι Λήμνου (Ὀκτώβριος - Νοέμβριος 1995). Ἡ ἔρευνα αὐτὴ χρηματοδοτεῖται ἐν μέρει ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Ἐλαβε μέρος στὸ Β' Κυκλαδολογικὸ Συνέδριο (Θήρα, 31/8-3/9/95) μὲ τὴν ἀνακοίνωση «Καπελόσχημα σκευὴ ἀπὸ τὸ Κουκονήσι τῆς Λήμνου καὶ τὰ Πρωτοκυκλαδικὰ τους παράλληλα» καὶ στὸ Ε' Διεθνὲς Συνέδριο Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν (Ἄργος -Ναύπλιο, 6-10/9/95) μὲ τὴν ἀνακοίνωση «Νέα Μυκηναϊκὰ τοιχογραφήματα ἀπὸ τὴν Τίρυνθα: Μία πρώτη προσέγγιση». Ἐδωσε διάλεξη στὸ Μουσεῖο Κυκλαδικῆς Τέχνης (20/3/95) μὲ θέμα «Κουκονήσι Λήμνου: Ἐνας νέος προϊστορικὸς οἰκισμὸς». Τέλος, δημοσιεύθηκαν τὰ ἄρθρα του «Ἐνας νέος προϊστορικὸς οἰκισμὸς στὸ Κουκονήσι Λήμνου» (*Λῆμνος φιλότατη*-Πρακτικὰ Συνεδρίου, Μύρινα Λήμνου, 21-24/8/92 [Δεκ. 1994], σελ. 19-36) καὶ «Αἰγαιακὲς τοιχογραφίες: Ἐνας πολὺχρωμος ἀφηγηματικὸς λόγος» (*Ἀρχαιολογία* 55, Ἰούνιος 1995, σελ. 13-32).

Ἡ κ. Δ. Δαμηγλίδου συμμετέσχε στὸ ἐρευνητικὸ πρόγραμμα «Δημοσίευση τῶν ἀνασκαφῶν Μυκηνῶν, 1962-1989» ἀσχολούμενη κυρίως μὲ θέματα ὀργανωτικὰ καὶ ὑποδομῆς.

Τέλος, δημοσιεύθηκε ἡ μελέτη τῆς κ. Ἄ. Χριστοπούλου «Εἰδήσεις ἀπὸ τὴν Στενὴ Μαυροματίου» στὴν *Ἐπετηρίδα τῆς Ἐταιρείας Βοιωτικῶν Μελετῶν*, τῆς ὁποίας εἶχε καὶ τὴν ἐκδοτικὴ ἐπιμέλεια (τόμος Β, τευχ. α', σελ. 429-445).

Μὲ ιδιαίτερη τιμὴ
Ἡ Διευθύντρια
Μαρία Πιπιλή